

Institutul de Lingvistică
al Academiei Române
„Iorgu Iordan - Al. Rosetti”
București

Calea 13 Septembrie nr. 13
050711, București
Tel./Fax. +4021-3182452
E-mail:inst@lingv.ro

Călători rumâni pren țerile streine.
Despre însemnările de călătorie scrise de români de-a lungul timpului

Simpozion organizat la 200 de ani de la însemnările de călătorie
ale lui Dinicu Golescu (1824-1826)
București, 14-15 noiembrie 2024

Program

Joi, 14 noiembrie 2024
Sala de consiliu „Iorgu Iordan” (etaj 2, aripa de est)

9.30-10.00 Alocuțiuni de deschidere

conf. univ. dr. habil. Adina Dragomirescu, directoarea Institutului de Lingvistică „Iorgu Iordan – Alexandru Rosetti”
acad. Gheorghe Chivu, Secția de Filologie și Literatură a Academiei Române

10.00-12.00 comunicări

Secțiunea I: Călători români înainte de Dinicu Golescu

Moderator: Oana Rizescu (Institutul de Istorie „Nicolae Iorga”)

10.00-10.30. Otilia Sirbu (Secretar, Academia Română, Secția de Filologie și Literatură), *Nicolae Milescu-Spătarul, primul homo universalis în cultura română*

10.30.-11.00. Daniela Dumbravă (Institutul de Istorie a Religiei, București), *O hartă a spătarului Nicolae Milescu*

11.00.-11.30. Florentina Nicolae (Universitatea „Ovidius”, Constanța / Institutul de Istorie și Teorie Literară „G. Călinescu”, București), *Însemnările de călătorie ale lui Dimitrie Cantemir referitoare la complexul de fortificații de la Derbent*

11.30.-12.00. Alin-Mihai Gherman (Universitatea „1 Decembrie 1918”, Alba-Iulia), *Cel mai vechi jurnal de călătorie în limba română: Istorea cum au luat turcii Morea (1715)*

12.00-12.30. Pauză de cafea

12.30.-14.30. Comunicări

Secțiunea II. Epoca lui Dinicu Golescu

Moderator: Raluca Tomi (Institutul de Istorie „Nicolae Iorga”)

12.30.-13.00. Camelia Călin (Muzeul Viticulturii și Pomiculturii, Golești), *De la Balta Albă la Dieppe, familia boierilor Golescu merge la „ape”. Călătorii, sejururi balneare și viață privată în secolul al XIX-lea*

13.00.-13.30. Camelia Anghel (Universitatea Hyperion, București), *„Italia” ca expresie a realismului literar: Însemnare a călătoriei mele (1826) de Dinicu Golescu – Pictures from Italy (1846) de Charles Dickens*

13.30.- 14.00. Alexandru Istrate (Institutul de Istorie „A. D. Xenopol”, Iași), *Despre pildele și provocările călătoriilor în vremea lui Dinicu Golescu*

14.00-14.30. Constantin Ardeleanu (Institutul de Studii Sud-Est Europene, București / Colegiul „Noua Europă”), *Între „tihnă” și „tulburare”. Călătorie și carantinare în secolul al XIX-lea*

14.30.-15.30. Pauza de prânz (Sala de consiliu „Alexandru Rosetti”, etaj 2, aripa de est)

15.30.-17.00. Comunicări

Secțiunea III. Călători români după Dinicu Golescu

Moderator: Lia Brad Chisacof (Institutul de Studii Sud-Est Europene)

15.30.-16.00. Liliana Hoinărescu (Institutul de Lingvistică „Iorgu Iordan-Alexandru Rosetti”, București), *N. Filimon, Escursiuni în Germania meridională. Memorii artistice, istorice și critice (1858)*

16.00.-16.30. Adrian Chircu (Universitatea Babeș-Bolyai, Cluj-Napoca), *Călătorind de voie, de nevoie. Impresii etnolingvistice ale soldaților români în războaie purtate în țări străine*

16.30-17.00. Maria Aldea (Universitatea Babeș-Bolyai, Cluj-Napoca), *Ioan Timuș și Țara Soarelui Răsare*

17.00.-17.30. Pauză de cafea

17.30.-19.00. Comunicări

17.30.-18.00. Ivana Olujić (Universitatea din Zagreb, Facultatea de Științe Umaniste și Sociale), *Imaginea Dalmației în jurnalul de călătorie al lui Alexandru Marcu*

18.00.-18.30. Camelia Zavarache (Institutul de Istorie „Nicolae Iorga”, București), *Considerații despre „școala activă”:* Ioan Nisipeanu și modelul pedagogic vienez

18.30.-19.00. Ioan-Sebastian Critea (Facultatea de Istorie, Universitatea din București), *Modul de a munci în statele unite ale Americii. Un model pentru România mare*

Vineri, 15 noiembrie 2024
Sala de consiliu „Iorgu Iordan” (etaj 2, aripa de est)

9.30.-12.00. Comunicări

Secțiunea IV. Trăsături lingvistice în însemnările de călătorie scrise de români

Moderator: Daniela Răuțu (Institutul de Lingvistică „Iorgu Iordan-Al. Rosetti”, București)

9.30.-10.00. Cosmina Timoce Mocanu, Veronica Ana Vlasin (Institutul de Lingvistică și Istorie literară „Sextil Pușcariu”, Cluj-Napoca), *Note gastronomice în literatura de călătorie a lui Ion Codru Drăgușanu. Moduri de echivalare a numelor de mâncăruri străine prin termeni (dialectali) românești*

10.00.-10.30. Cătălina Vătășescu (Institutul de Studii Sud-Est Europene, București), *Călătoria lui Dimitrie Bolintineanu la aromâni*

10.30.-11.00. Victor Celac (Institutul de Lingvistică „Iorgu Iordan-Alexandru Rosetti”, București), *Peregrinările transilvăneanului Ion Codru-Drăgușanu prin Europa. O prezentare de ansamblu și câteva contribuții etimologice*

11.30.-12.00. Petar Radosavljević (Universitatea din Zagreb, Facultatea de Filosofie, Catedra de Limba și Literatura română), *O privire asupra Itinerarului în Istria al lui Ioan Maiorescu la 150 de ani de la prima apariție*

12.00.-12.30. Pauză de cafea

12.30.-14.30. Comunicări

Secțiunea V. Călători străini în țările române

Moderator: Cătălina Vătășescu (Institutul de Studii Sud-Est Europene)

12.30.-13.00. Andreea-Lavinia Ciucioiu (Universitatea „Ovidius”, Constanța), *Obiceiuri inedite observate de călătorii străini la nunțile fetelor de domnitori*

13.00.-13.30. Alina Felea (Institutul de Istorie, Universitatea de Stat din Moldova), *Tradiții vechi și obiceiuri noi: călătorii străini despre alimentația în Țara Moldovei în sec. al XVII-lea -inceputul sec. al XIX-lea*

13.30.-14.00. Octavian-Adrian Negoită (Institutul de Istorie a Religiiilor, București / Institutul de Studii Sud-Est Europene, Proiect TYPARABIC), *Călători și ierarhi siriieni în Țările române în secolul al XVIII-lea*

14.00.-14.30. Oana Rizescu (Institutul de Istorie „Nicolae Iorga”, București), *Controlul puterii prin manipulare și delațiune: cazul secretarului Administrației austriece a Olteniei, Nicolae de Porta*

14.30.-15.30. Pauza de prânz (Sala de consiliu „Alexandru Rosetti”, etaj 2, aripa de est)

15.30.-17.00. Comunicări

15.30.-16.00. Raluca Tomi (Institutul de Istorie „Nicolae Iorga”, București), *Principatele dunărene în percepția călătorilor italieni (1821-1849)*

16.00.-16.30. Lia Brad Chisacof (Institutul de Studii Sud-Est Europene, București), *Tipare retorice în relatările de călătorie ale britanicilor în ținuturile românești*

16.30.-17.00. Nistor Bardu (Universitatea „Ovidius”, Constanța), *Grabova, un alt oraș înfloritor în vremurile de glorie ale Moscopoliei*

17.00.-17.30. Pauză de cafea

17.30.-18.30. Comunicări

Secțiunea VI. Limba scrierilor lui Dinicu Golescu. Moduri de lexicalizare a noțiunilor legate de contacte interetnice

Moderator: Victor Celac (Institutul de Lingvistică „Iorgu Iordan-Alexandru Rosetti”)

17.30.-18.00. Cosmin Căprioară (Universitatea „Ovidius”, Constanța), *Lexic de „specialitate” în însemnările de călătorie ale lui Dinicu Golescu*

18.00.-18.30. Daniela Răuțu, Andreea Dinică, Dana-Mihaela Zamfir (Institutul de Lingvistică „Iorgu Iordan-Alexandru Rosetti”, București), *Demonimele românești înainte și după Dinicu Golescu*